

Monumentnummer*: 517914

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82886/127

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Bergeijk Bergeijk Noord-Brabant

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Bergeijk B 4684

Omschrijving**

Inleiding.

Het RAADHUIS werd gebouwd in 1923 in de stijl van de Neo-rennaissance naar ontwerp van architect P. van de Velden uit Geldrop. Rond 1950 is er rechts achter een eenlaagse kantoorvleugel opgetrokken. Het gebouw is in 1983 aan de achterzijde doorgebroken. Er is toen een groot nieuw gemeentehuis verrezen met hoofdingang. Het oorspronkelijke raadhuis vervult nu vooral een representatieve functie.

Omschrijving.

Het tweelaagse pand telt vijf traveeën en heeft een goeddeels L-vormige plattegrond. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen, op de schild- en zadeldaken liggen leien in rensdekking.

Het terugspringende rechtergedeelte heeft evenals het linkergedeelte twee bouwlagen met kruisvensters met kleine roedenverdeling in de bovenlichten. De vensterdorpels zijn van hardsteen, de hoekblokken van zandsteen. Het rechter gedeelte wordt afgesloten door een lijstgevel. In het dak is een dakkapel met Palladiaans raam. Het linkergedeelte wordt afgesloten door een ingezwenkte topgevel. Hierin bevinden zich twee smalle roedenraampjes. De topgevel wordt afgesloten door een halfrond fronton met een zandstenen reliëf waarin het gemeentewapen is aangebracht. In de hoek tussen beide delen bevindt zich een toren met vierkante basis. De eerste geleding bestaat uit een rondboogportiek met zandsteen omlijsting. Hierin bevinden zich reliëfs van palmetten en mascarons. Aan de voorzijde is er een eik gebeeldhouwd, aan de zijkant is er boven het mascaroon "S.P.Q.B" gehakt. In het portiek bevindt zich een gevelsteen waarop staat: P. v.d. Velden architect Geldrop. Ook is er een eerste steen: "1e steen gelegd 6-8-1923 P.J.C. Aarts

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

burgemeester / S.W. Aarts / F. Veldhoven weth." In de bewerkte, geverniste vleugel deur bevinden zich twee ronde ramen met sierrooster en een half rond bovenlicht. Het portiek heeft een cassettenplafond.

De tweede geleding bevat een loggia met zandsteen borstwering en rondbogen met zandsteen omlijsting. De naam Bergeijk is aan de voorzijde, het jaartal 1923 aan de zijkant geplaatst.

In de derde en bovenste geleding bevinden zich aan beide zijden twee smalle roedenraampjes. De toren wordt bekroond door een helmvormig dak met uitsparing voor een klok. Op de nok vindt men een lantaarn, waarop een windvaan met het jaartal 1923.

In de linkergevel bevinden zich twee bouwlagen onder een lijstgevel van drie traveeën. De ramen zijn gelijk aan die in de voorgevel.

De rechtergevel heeft op de hoek een trapgevel met schoorsteen en daarachter een lijstgeveldeel. Op de hoek is er op de begane grond en de verdieping een venster ter halve breedte geplaatst.

In de trapgevel zit een klein raam. Verder zijn er twee kleine en één groter raam onder de lijstgevel.

Het interieur na de voordeur bevat een tochtportaal en een centrale hal. Er is een natuursteen vloer, de ruimte wordt verdeeld door zuilen van Naamse steen. De plafonds hebben een cassettenverdeling. Links voor was de kamer van de burgemeester. Deze heeft parket in visgraatmotief, een hoekschouw en een zwaar balken plafond. Andere kamers zijn verbouwd. Rechts achter is de deur die toegang geeft tot de grote kelder. In de centrale hal ontsluit een bordestrap de verdieping. De trap heeft een houten leuning rustend op rijk bewerkte ijzeren spijlen met gewalste tussenprofielen. De zolder bereikt men via een smalle houten steektrap: hier werden oorspronkelijk de archieven bewaard. Hier is de toegang tot de torenkamer waarin een kast is met het uurwerk van de klok.

Dit is geleverd door B. Eijsbouts uit Asten in 1932.

Waardering.

Het raadhuis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaal-economische en bestuurlijke ontwikkeling, namelijk de stichting van radhuizen voor kleine gemeenten en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het dorpsraadhuis. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de stijl en als voorbeeld van het oeuvre van de architect Van de Velden. Tevens is het waardevol vanwege de bijzondere opbouw van de plattegrond en de ornamentiek. Het gebouw is belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en interieur.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Functie

Stadhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument